

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoP/62/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214209483
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4214209483.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, vo veci starostlivosti súdu o maloletého L. Q., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C., G. C. XX/XX, t.č. Centrum Slniečko, n. o., Krízové stredisko Slniečko, Nitrianske Hrnčiarovce, dieťa rodičov: C. M., nar. XX. XX. XXXX a L. Q., nar. XX. XX. XXXX, obaja bytom C., Ul. gen. C. XX/XX, za účasti Okresnej prokurátorky v Komárne, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Komárne, Nám. M. R. Štefánika 9 o nariadenie výchovného opatrenia, o odvolaní oboch rodičov proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 28. 05. 2014 č. k. 9P/146/2014-9 a proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 24. 09. 2014 č. k. 9P/146/2014-23, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 28. 05. 2014 č. k. 9P/146/2014-9 p o t v r d z u j e.

II. Odvolanie oboch rodičov proti uzneseniu zo dňa 24. 09. 2014 č. k. 9P/146/2014-23 o d m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením zo dňa 28. 05. 2014 č. k. 9P/146/2014-9 súd prvého stupňa podľa § 31 ods. 2 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len Zákon o rodine) ustanovil za kolízneho opatrovníka pre maloletého L. Q., nar. XX. XX. XXXX, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno na zastupovanie maloletého v konaní o nariadenie výchovného opatrenia vedenom na súde prvého stupňa pod sp. zn. 9P/146/2014.

Proti tomuto uzneseniu podali v zákonnej lehote odvolanie obaja rodičia, domáhajúc sa ním jeho zrušenia. Dôvodili, že výchova maloletého L. nie je ohrozená v jeho prirodzenom rodinnom prostredí, o čom predložia relevantné dôkazy na pojednávaní. Mali za to, že súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav a porušil ich ústavné právo na nestranné konanie, keďže v konaní neboli vypočutí. Zároveň požiadali o priznanie odškodného za nemajetkovú ujmu, každému po 5.000 eur.

Uznesením zo dňa 24. 09. 2014 č. k. 9P/146/2014-23 súd prvého stupňa vylúčil na samostatné konanie návrh oboch rodičov na priznanie nemajetkovej ujmy. Rozhodol tak s poukazom na ust. § 112 ods. 2 OSP po zistení, že obaja rodičia v odvolaní smerujúcom proti uzneseniu zo dňa 28. 05. 2014 č. k. 9P/146/2014-9 podali návrh na priznanie nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 eur na každého z nich.

Aj toto rozhodnutie napadli v zákonnej lehote odvolaním obaja rodičia. Dôvodili, že v danej veci nebolo potrebné ich návrh vylúčiť na samostatné konanie, keďže v oboch prípadoch treba dokázať iba dôvod pre postup Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, ktorým im odňal mal. L. z prirodzeného rodinného prostredia a umiestnil ho do Krízového strediska Slniečko.

Odvolačný súd prejednal odvolanie oboch rodičov proti uzneseniu zo dňa 28. 05. 2014 č. k. 9P/146/2014-9 bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a po preskúmaní rozhodnutia súdu prvého stupňa a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 2 písm. a) OSP) dospel k záveru, že ich odvolanie nie je dôvodné.

Predmetom tohto konania je návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany detí na odňatie mal. L. Q. z osobnej starostlivosti jeho rodičov a nariadenie pobytu mal. dieťaťa v zariadení plniacom úlohy odbornej diagnostiky. Preskúmaným rozhodnutím súd prvého stupňa ustanovil za kolízneho opatrovníka pre mal. L. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno na zastupovanie dieťaťa v konaní o nariadenie výchovného opatrenia.

Podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine, žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len "kolízny opatrovník").

V konaniach vo veci starostlivosti súdu o maloletých podľa zhora citovaného ust. § 31 ods. 2 Zákona o rodine, súd obligatórne ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať. Dôvodom na ustanovenie opatrovníka je existencia rozporu záujmov objektívneho charakteru, pričom dané ustanovenie určuje podmienky, za ktorých je vylúčené, aby rodičia ako zákonní zástupcovia zastupovali svoje maloleté deti, a to bez ohľadu na to, či ide o zastupovanie v občianskom súdnom konaní alebo o zastupovanie pri právnych úkonoch, s ktorými sú spojené hmotnoprávne účinky. Pokiaľ ide o osobu kolízneho opatrovníka, je potrebné aby táto osoba spĺňala všetky atribúty vykonávania funkcie v záujme maloletého dieťa. I keď zákon neobsahuje ani exemplifikatívny výpočet osôb, ktoré by mohli byť do funkcie kolízneho opatrovníka ustanovené, spravidla súd do tejto funkcie ustanoví úrad práce, sociálnych vecí a rodiny ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí.

Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane, detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len "zákon"), sociálnoprávna ochrana detí je súbor opatrení na zabezpečenie ochrany dieťaťa, ktorá je nevyhnutná pre jeho blaho a ktorá rešpektuje jeho najlepší záujem podľa medzinárodného dohovoru, výchovy a všestranného vývinu dieťaťa v jeho prirodzenom rodinnom prostredí a náhradného prostredia dieťaťa, ktoré nemôže byť vychovávané vo vlastnej rodine. Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v súlade s ust. § 71 ods. 1 zákona vykonávajú orgány štátnej správy a to ministerstvo, orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže. Pôsobnosť úradu práce, sociálnych vecí a rodiny ako orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vymedzuje ust. § 73 ods. 2 zákona a okrem iného mu zveruje i vykonávanie funkcie kolízneho opatrovníka podľa osobitného predpisu, ktorým je Zákon o rodine (§ 73 ods. 2 písm. b/, bod 2. zákona).

Odvolačný súd posudzujúc prejednávanú vec z vyššie uvedených hľadísk dospel k záveru o vecnej správnosti napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa, ktorým bol ustanovený za kolízneho opatrovníka pre maloletého L. Q., nar. XX. XX. XXXX, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno na zastupovanie maloletého v konaní o nariadenie výchovného opatrenia vedenom na súde prvého stupňa pod sp. zn. 9P/146/2014. Niet totiž pochyb, že v danom prípade ide konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa, v ktorom je potrebné obligatórne realizovať ustanovenie opatrovníka na ochranu jeho záujmov a zastupovanie. Navyiac i námietky odvolateľov sa dotýkali veci samej a nie postupu súdu prvého stupňa, ktorým bol maloletému v konaní ustanovený kolízny opatrovník.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 28. 05. 2014 č. k. 9P/146/2014-9 ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Skôr, ako odvolací súd pristúpil i k preskúmaniu napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa zo dňa 24. 09. 2014 č. k. 9P/146/2014-23 z hľadiska jeho vecnej správnosti a správnosti postupu súdu v konaní, ktoré mu predchádzalo, okrem iného najskôr posudzoval, či proti napadnutému uzneseniu súdu prvého stupňa je prípustné odvolanie.

Podľa § 201 prvej vety OSP, účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje.

Podľa § 202 ods. 3 písm. a) OSP, odvolanie nie je prípustné proti uzneseniu, ktorým sa upravuje vedenie konania.

Podľa § 218 ods. 1 písm. c) OSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

Podľa § 112 ods. 2 OSP, ak sa v návrhu na začatie konania uvádzajú veci, ktoré sa na spojenie nehodia, alebo ak odpadnú dôvody, pre ktoré súd vec spojil, môže súd niektorú vec vylúčiť na samostatné konanie.

Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie proti napadnutému uzneseniu súdu prvého stupňa zo dňa 24. 09. 2014 č. k. 9P/146/2014-23, prípustné nie je. Uznesenie, ktorým súd vylúči vec na samostatné konanie podľa § 112 ods. 2 OSP totiž je uznesením, ktorým sa upravuje vedenie konania a teda proti ktorému nie je v zmysle § 202 ods. 3 písm. a) OSP prípustné odvolanie. Za situácie, že v danej veci obaja rodičia napadli odvolaním práve uznesenie vydané súdom prvého stupňa postupom podľa § 112 ods. 2 OSP, ktorým bol ich návrh na priznanie nemajetkovej ujmy vylúčený na samostatné konanie, odvolací súd odvolanie oboch rodičov podľa § 218 ods. 1 písm. c) OSP odmietol ako odvolanie smerujúce voči rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.